

MARIAŃSKI
GROUP

E-BOOK

Łódź, wrzesień 2017

Pełnomocnictwo ogólne

Kancelaria Mariański Group
Łódź

Pełnomocnictwo ogólne funkcjonuje od 1 lipca 2016 r. Wprawdzie kodeks cywilny pozwalał już wcześniej na wyznaczenie pełnomocnika ogólnego, ale w praktyce było ono udzielane dopiero po wszczęciu postępowania lub kontroli, zaś w sprawach podatkowych nigdy nie było respektowane. Rola pełnomocnika ograniczała się wówczas do minimalizowania skutków błędów, uprzednio popełnionych przez podatnika.

Obecnie coraz popularniejszą formą udzielania pełnomocnictwa jest wyznaczenie pełnomocnika ogólnego do wszystkich spraw podatkowych, co stanowią **duże ułatwienie dla wielu podatników w kontaktach z administracją skarbową.**

KIM JEST PEŁNOMOĆNIK OGÓLNY

Pełnomocnik ogólny jest upoważniony do działania we wszystkich sprawach podatkowych oraz w innych sprawach należących do właściwości organów podatkowych.

Upoważnienie dla pełnomocnika ogólnego składa się w **formie elektronicznej za pośrednictwem Portalu Podatkowego**, które następnie trafia do Centralnego Rejestru Pełnomocnictw Ogólnych. O ile zwyczajny reprezentant podatnika – pełnomocnik szczególny – musi za każdym razem składać do akt danej sprawy podatkowej osobne, pisemne upoważnienie, tak pełnomocnik ogólny od momentu złożenia upoważnienia w systemie E-PUAP działa we wszelkich możliwych sprawach swojego mocodawcy.

Korespondencja wysyłana przez organy podatkowe od dnia ustanowienia pełnomocnika ogólnego musi trafiać na jego adres elektroniczny. Dotyczy to niesłychanie szerokiego spektrum spraw, np. wezwań w ramach tzw. krzyżówki (kontroli krzyżowej przedsiębiorców), postanowień o wszczęciu postępowania podatkowego, decyzji organów podatkowych, czy też wezwań do złożenia wyjaśnień w trakcie procedury zwrotu podatku VAT.

Podatnik po ustanowieniu pełnomocnika ogólnego nie otrzymuje już jakichkolwiek pism od organów będących częścią Krajowej Administracji Skarbowej. Pełnomocnik ogólny jest uprawniony do odbierania korespondencji i do działania we wszelkich typach procedur podatkowych osoby, którą reprezentuje.

USTANOWIENIE PEŁNOMOCNIKA OGÓLNEGO

Każdy podatnik może ustanowić pełnomocnika ogólnego. Zgłoszenia pełnomocnictwa ogólnego dokonuje **mocodawca lub profesjonalny pełnomocnik.**

Zgłoszenie omawianego rodzaju pełnomocnictwa może nastąpić wyłącznie w formie **dokumentu elektronicznego** do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej. Zgłoszenia dokonuje się za pośrednictwem konta na portalu podatkowym, który funkcjonuje pod poniższym adresem:

<http://www.finanse.mf.gov.pl/web/wp/pp>

W przypadku wystąpienia problemów technicznych uniemożliwiających złożenie pełnomocnictwa ogólnego, w formie dokumentu elektronicznego, pełnomocnictwo składa się w formie pisemnej według **wzoru**, który obowiązuje zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 10 stycznia 2017 r (**PPO-1**).

Od pełnomocnictwa ogólnego **nie uiszcza się opłaty skarbowej.**

Informacje o udzieleniu pełnomocnictwa, Szef Krajowej Administracji Skarbowej umieszcza w Centralnym Rejestrze Pełnomocnictw Ogólnych, zwanym dalej „**Centralnym Rejestrem**”. Rejestr ten jest dostępny dla organów podatkowych.

W związku z powyższym, podejmując czynność wobec podatnika, organ powinien w pierwszej kolejności sprawdzić w Centralnym Rejestrze, czy nie ma on ustanowionego pełnomocnika ogólnego.

Ustanowienie pełnomocnictwa wywiera skutek **od dnia wpływu do Centralnego Rejestru**. W praktyce oznacza to, iż od tego momentu podatnik ma ustanowionego pełnomocnika ogólnego, z którym organ jest zobowiązany się kontaktować. W przypadku **pełnomocników profesjonalnych (adwokat, radca prawny, doradca podatkowy)** następuje to za pośrednictwem portalu ePUAP.

ePUAP jest dostępny pod adresem: <https://epuap.gov.pl>

Tylko w wyjątkowych sytuacjach doręczenie korespondencji może mieć miejsce na drodze tradycyjnej, tj. poprzez pocztę, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie w formie notatki służbowej w aktach sprawy. Stąd, skuteczne doręczenie w sprawach, które obejmuje swym zakresem przedmiotowym pełnomocnictwo ogólne, może nastąpić wyłącznie do pełnomocnika ogólnego podatnika, który go ustanowił.

Aktualne w tym zakresie pozostaje również orzecznictwo i poglądy doktryny, zgodnie z którym w odniesieniu do ustanowienia pełnomocnika ogólnego, nieprawidłowe doręczenie będzie wadą kwalifikowaną i będzie dawało podstawę do wznowienia postępowania.

Dopiero od chwili doręczenia pełnomocnictwa organowi prowadzącemu postępowanie podatkowe, zgodnie z art. 145 § 2 o.p., pełnomocnik zyskuje pierwszoplanową rolę procesową, a pominięcie pełnomocnika stanowi podstawę wznowienia postępowania (wyrok WSA w Łodzi z dnia 18 maja 2010 r.; sygn. akt: I SA/Łd 1/10).

Pominięcie przez organ administracji pełnomocnika strony jest równoznaczne z pominięciem strony w postępowaniu administracyjnym i uzasadnia wznowienie postępowania (wyrok NSA z 10 lutego 1987 r., sygn. akt: [SA/WR 875/86](#), ONSA 1987, Nr 1, poz. 13).

W przypadku zmiany, odwołania lub wypowiedzenia pełnomocnictwa ogólnego – analogicznie, jak przy jego ustanawianiu, czynności tych dokonuje **mocodawca lub profesjonalny pełnomocnik**, wyłącznie w formie dokumentu elektronicznego do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

Zmiana zakresu, odwołanie lub wypowiedzenie pełnomocnictwa ogólnego wywiera skutek od dnia **wpływu do Centralnego Rejestru**.

Adwokat, radca prawny lub doradca podatkowy, który wypowiedział pełnomocnictwo, jest obowiązany działać za stronę jeszcze przez **dwa tygodnie** od wypowiedzenia, chyba że mocodawca zwolni go od tego obowiązku.

Ustanawiając więcej niż jednego pełnomocnika o tym samym zakresie działania lub ustanawiając pełnomocnika ogólnego oraz szczególnego w tej samej sprawie, strona musi pamiętać, aby wskazać organowi jednego z nich jako **pełnomocnika do doręczeń**.

Wzory – załączniki do rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie wzoru pełnomocnictwa ogólnego i wzoru zawiadomienia o zmianie, odwołaniu lub wypowiedzeniu tego pełnomocnictwa z dnia 10 stycznia 2017 r. ([Dz.U. z 2017 r. poz. 138](#))

ROLA PEŁNOMOCNIKA OGÓLNEGO W KONTROLI PODATKOWEJ I CELNO-SKARBOWEJ

Kontrola podatników może być realizowana na dwa sposoby. Pierwszy z nich to kontrola podatkowa przeprowadzana przez naczelników urzędów skarbowych. Celem kontroli podatkowej jest sprawdzenie, czy kontrolowani wywiązują się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego.

Jeżeli kontrolowany ustanowił do swojej reprezentacji pełnomocnika ogólnego, to jest on uprawniony, od dnia ustanowienia pełnomocnictwa do odbioru wszystkich pism kierowanych do podatnika w toku kontroli podatkowych. Pełnomocnikowi ogólnego doręcza się więc między innymi:

- zawiadomienie kontrolowanego o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej;
- upoważnienie do przeprowadzenia kontroli podatkowej;
- zawiadomienie o przedłużeniu czasu trwania kontroli podatkowej;
- żądanie złożenia wyjaśnień przez kontrolowanego;
- żądanie udostępnienia akt, ksiąg i wszelkiego rodzaju dokumentów związanych z przedmiotem kontroli;
- zawiadomienie o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu z zeznań świadków lub opinii biegłych przynajmniej na 3 dni przed terminem ich przeprowadzenia, a dowozu z oględzin nie później niż bezpośrednio przed podjęciem tych czynności;
- protokół kontroli.

Przykład

Organ podatkowy zamierza wszczęć kontrolę podatkową, w zakresie prawidłowości rozliczenia podatku PIT za 2012, wobec podatnika, który ustanowił pełnomocnika ogólnego. Urząd doręczył zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej bezpośrednio podatnikowi.

Czy organ postąpił prawidłowo?

ODP.: Organ postąpił nieprawidłowo. Kontrolujący powinien doręczyć zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej do pełnomocnika ogólnego. Doręczenie pisma bezpośrednio do podatnika będzie w tym wypadku nieskuteczne.

Przykład

Pracownik organu podatkowego prowadzącego kontrolę podatkową skontaktował się telefonicznie z podatnikiem i poprosił o wyjaśnienie kwestii związanych z przedmiotem kontroli, a także zażądał złożenia dodatkowych wyjaśnień na piśmie. Podatnik w toku kontroli ustanowił pełnomocnika ogólnego.

Czy organ postąpił prawidłowo?

ODP.: Organ postąpił nieprawidłowo. Od momentu ustanowienia pełnomocnika ogólnego, wszystkie wezwania, żądania złożenia wyjaśnień co do przedmiotu kontroli itd. muszą być kierowane do pełnomocnika kontrolowanego. Kontrolowany nie jest obowiązany do jakiegokolwiek kontaktu z organem prowadzącym kontrolę, a skierowane do niego wezwanie jest bezskuteczne.

Pełnomocnik ogólny powinien być powiadomiony o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu z zeznań świadków przynajmniej na 3 dni przed terminem przesłuchania (art. 289 § 1 Ordynacji podatkowej). W wypadku, gdy pełnomocnik ogólny nie zostanie w ogóle powiadomiony o planowanym złożeniu zeznań, lub zawiadomienie zostanie doręczone pełnomocnikowi z naruszeniem terminu (np. otrzyma zawiadomienie dopiero na dzień przed przesłuchaniem), **dowód przeprowadzony przez organ podatkowy jest nieważny, a przesłuchanie należy powtórzyć** (wyrok WSA we Wrocławiu z 29.05.2008 r. sygn. akt I SA/Wr 356/08 publikator: www.orzeczenia.nsa.gov.pl).

Pełnomocnik ogólny jest uprawniony do podejmowania wszelkich czynności w toku kontroli podatkowej – może więc m.in.:

- udzielać wyjaśnień co do przedmiotu kontroli;
- zadawać pytania świadkom, biegłym;
- zgłosić sprzeciw co do prowadzonej kontroli;
- zapoznać się z aktami kontroli, sporządzać z nich notatki, odpisy i kopie przy wykorzystaniu własnych przenośnych urządzeń;
- złożyć zastrzeżenia do protokołu kontroli.

Drugim rodzajem kontroli podatników jest kontrola celno-skarbowa przeprowadzana przez naczelników urzędów celno-skarbowych. Zakres uprawnień pełnomocnika ogólnego w tym rodzaju kontroli jest podobny, z tym, że doręcza mu się także wynik kontroli i postanowienie o przekształceniu kontroli celno-skarbowej w postępowanie podatkowe.

ROLA PEŁNOMOCNIKA OGÓLNEGO W POSTĘPOWANIU PODATKOWYM

Postępowanie podatkowe jest procedurą przeprowadzaną co do zasady po kontroli podatkowej lub kontroli celno-skarbowej i zmierza do wydania decyzji, z której wynika określone zobowiązanie podatkowe ciążące na podatniku. Protokół lub wynik kontroli podatkowej jest jednym z rodzajów dowodów, które są brane pod uwagę przy wydaniu decyzji podatkowej.

Pełnomocnik ogólny **pełni ważną funkcję również w czasie postępowania podatkowego**. Organ podatkowy doręcza pełnomocnikowi ogólnemu m. in.:

- zawiadomienie o niezalutwieniu sprawy we właściwym terminie ze wskazaniem nowego terminu zalutwienia sprawy;
- wezwanie do złożenia wyjaśnień, przedłożenia dokumentów;
- zawiadomienie o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu z zeznań świadków, opinii biegłych lub oględzin przynajmniej na 7 dni przed terminem;
- wezwanie do wypowiedzenia się w sprawie zgromadzonego materiału dowodowego przed wydaniem decyzji;
- decyzji podatkowej.

Uprawnienia pełnomocnika ogólnego w toku postępowania podatkowego są co do zasady analogiczne jak w kontroli podatkowej. Przysługuje mu jednak także prawo do składania **wniosków dowodowych**.

Warto podkreślić, że wszelkie pisma, w tym decyzja podatkowa muszą być doręczone pełnomocnikowi, jeżeli strona postępowania ustanowiła pełnomocnika (art. 145 § 2 Ordynacji podatkowej). Jeżeli prawidłowo ustanowionemu pełnomocnikowi ogólnemu nie doręczono decyzji organu pierwszej instancji (doręczając ją stronie), to nie rozpoczął się bieg terminu do wniesienia odwołania od takiej decyzji (14 dni), ponieważ pominięcie w zakresie doręczenia decyzji ustanowionego w sprawie pełnomocnika oznacza, że decyzja ta nie weszła do obrotu prawnego w sposób wymagany przepisami prawa (wyrok NSA z 11.04.2017 r. sygn. akt I FSK 1453/15 publikator: www.orzeczenia.nsa.gov.pl).

Przykład

Organ podatkowy doręczył decyzję bezpośrednio podatnikowi, pomimo, że w systemie był prawidłowo zarejestrowany pełnomocnik ogólny. Urząd skarbowy przystąpił do egzekucji zobowiązania podatkowego wynikającego z decyzji.

Czy organ postąpił prawidłowo?

ODP.: Organ postąpił nieprawidłowo. Decyzja, która nie została doręczona pełnomocnikowi ogólnemu w ogóle nie wywarła skutków prawnych, a więc nie można również jej egzekwować. Decyzja będzie ważna dopiero wtedy, gdy organ doręczy ją pełnomocnikowi. Od tego momentu rozpocznie bieg 14-dniowy termin na wniesienie odwołania przez podatnika

Reasumując, rola pełnomocnika ogólnego jest niezwykle ważna również w czasie trwania postępowania podatkowego przed organem podatkowym. Pełnomocnik jest uprawniony do podjęcia wszelkich środków prawnych, w tym m. in. do wniesienia odwołania od decyzji lub zażalenia na postanowienia wydane w toku postępowania. **Wysyłanie pism przez organ podatkowy na adres elektroniczny pełnomocnika ogólnego gwarantuje również, że podatnik jest na bieżąco informowany przez profesjonalnych prawników o znaczeniu danego pisma procesowego i o ewentualnej możliwości wniesienia środka odwoławczego.**

ROLA PEŁNOMOCNIKA OGÓLNEGO W INNYCH PROCEDURACH

Pełnomocnictwo ogólne upoważnia do działania we wszystkich sprawach podatkowych oraz **w innych sprawach należących do właściwości organów podatkowych.**

Tak, więc, jak wyżej już wspomniano w zasadzie pełnomocnik ogólny będzie właściwy zarówno w sprawie kontroli podatkowej, kontroli celno-skarbowej, postępowania podatkowego, jak i np. **czynności sprawdzających** prowadzonych przez organ u podatnika, który go ustanowił. Zatem, pełnomocnictwo ogólne będzie miało także zastosowanie do tzw. **kontroli krzyżowych.**

Początkowo, nie stosowano tych przepisów do czynności sprawdzających wskazując, że są to działania objęte doradztwem podatkowym, zgodnie z przepisami ustawy z 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (*t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 794*). Jednakże, z uwagi na to, iż taka argumentacja ograniczałaby te czynności tylko do doradców podatkowych, odstąpiono od ww. poglądu.

Wobec powyższego wszelkie zapytania do podatnika w ramach ww. czynności, organy powinny kierować do ustanowionego pełnomocnika ogólnego. Zatem, tylko na tak prawidłowo skierowaną korespondencję, po uprzedniej weryfikacji prawidłowości podstaw zastosowanych w wezwaniu przez organ, powstaje obowiązek odpowiedzi we wskazanym przez organ terminie. Wszelkie inne sposoby doręczenia, powinny być uznane za niebyłe, a zatem nie mogą one rodzić negatywnych skutków dla podatnika.

Pełnomocnictwo ogólne nie obejmuje:

- pełnomocnictwa do podpisywania deklaracji;
- postępowania zabezpieczającego;
- postępowania egzekucyjnego;
- postępowania sądowno-administracyjnego;
- postępowania karnoskarbowego.

We wskazanych przypadkach, należy więc udzielić odrębnie **pełnomocnictwo szczególne** do danej sprawy.

PODSUMOWANIE

Ustanowienie pełnomocnictwa ogólnego niesie ze sobą szereg korzyści dla przedsiębiorcy, m.in.:

- obniżenie ryzyka kontroli skarbowej/podatkowej – organy niechętnie kontrolują podmioty reprezentowane przez pełnomocników będących doświadczonymi ekspertami w zakresie kontroli podatkowych;
- wyeliminowanie ryzyka popełniania błędów, które najczęściej pojawiały się już przy pierwszym kontakcie podatnika z urzędem;
- uwolnienie się od korespondencji z organami podatkowymi – od chwili podpisania pełnomocnictwa to do pełnomocnika kierowana jest wszelka korespondencja z organami;
- profesjonalne wsparcie – pełnomocnik ma możliwość właściwego pokierowania sprawą już od samego początku relacji z urzędem;
- redukcja kosztów i czasu - pełnomocnictwo ogólne wolne jest od opłaty skarbowej i podpisywane raz na wszystkie czynności, a więc w przypadku wielu różnych spraw likwiduje to koszty i czas po stronie podatnika

Kancelaria Mariański Group proponuje przedsiębiorcom pełną obsługę prawną w ramach umowy o ustanowienie pełnomocnictwa ogólnego.

MARIANŃSKI
GROUP

E-BOOK

Uprzejmie prosimy abyście Państwo potraktowali niniejszy materiał jako informacyjny i nie mający charakteru opinii lub porady prawnej.

W razie jakichkolwiek pytań lub wątpliwości zapraszamy Państwa do kontaktu z Kancelarią:

kancelaria@marianskigroup.pl

Informacje o bieżącej działalności Kancelarii, zakresie praktyki oraz wszystkie alerty możecie znaleźć Państwo na naszej stronie internetowej:

www.marianskigroup.pl

